

24 МАРТ - СВЕТОВЕН ДЕН ЗА БОРБА С ТУБЕРКУЛОЗА

Всяка година на 24 март се отбелязва Световния ден за борба с туберкулозата, за да се насочи общественото внимание към последиците от заболяването – здравни, социални и икономически. Да се повиши информираността и се мобилизират усилията за прекратяване на глобалната епидемия от туберкулоза. На този ден през 1882 г., немският бактериолог Роберт Кох обявява, че е изолирал причинителя на туберкулозата, като по този начин прави възможно диагностицирането и лечението на заболяването.

Тази година мотото на Световния ден за борба с туберкулозата – 24 март е: „Инвестирайте, за да бъде спряна туберкулозата. Спасете животи.“ Темата отразява необходимостта да се инвестират ресурси, за да се ускори борбата срещу ТБ и се спасят още милиони човешки животи, особено в разгара на продължаващата криза с COVID-19.

През последните десетилетия е постигнат значителен напредък, в борбата с туберкулозата, но въпреки това тя продължава да бъде една от десетте причини, която води до смърт, По данни на СЗО през 2020 г. в световен мащаб 9,9 млн. са заболелите от туберкулоза, 1,5 млн. са починали от заболяването, а от 2000 г. досега са спасени около 66 млн. живота чрез правилна диагностика и лечение.

Пандемията от COVID-19 изложи на риск дългогодишния напредък, постигнат в борбата за прекратяване на ТБ. За първи път от повече от десетилетие смъртните случаи от ТБ са се увеличили след 2020 г.

В България в резултат на изпълнението на Националните програми за превенция и контрол на туберкулоза е налице тенденция за трайно намаляване на заболяемостта от туберкулоза – от 27.9 на 100 хил. население през 2011 г. до 18.5 на 100 хил. души през 2019 г., 12.8 на 100 хил. през 2020 г. и 9.7 на 100 хил. през 2021 г. (по предварителни данни).

Общият брой на регистрираните с туберкулоза лица през 2021 г. е 688 (по предварителни данни), спрямо 930 за 2020 г. За сравнение през 2011 г. техният брой е 2 407. Запазва се тенденцията броят на мъжете да е над два пъти по-голям от този на жените. Най-засегнати са възрастовите групи, както следва: от 45-54 г. (21.8%), от 35-44 г. (20.1), над 65 г. (19.6%); от 55-64 г. (18.5%) от 25-34 г. (11%).

През 2021 г. са регистрирани 1 785 контактни на болни от туберкулоза лица, като 912 от тях са обхванати с химиопрофилактика.

В Разградска област през 2021 г. са открити и съобщени нови 9 болни от туберкулоза, БК(+), срещу 10 болни през 2020 г. Заболяемостта за 2021 г. – 8,20‰ е по – ниска от тази през 2020 г. - 9,11‰, но по-висока от тази за страната за 2021 г. – 6,82 ‰.

Най - висока е заболяемостта във възрастовата група 30 -39 год. – 23,33%ооо (3 болни), следва групата 20 - 29 год. - 19,73%ооо (2 болни), от 50 - 59 г. – 11,36%ооо (2 болни), от 40 - 49 г.– 6,10% ооо (1 болен) и 1 болен над 60 год. – 3,07%ооо.

Структурата по професии и месторабота показва, че най – много са безработни – 6 лица (66,67%), 2 работници в промишлени фирми (22,22%) и 1 пенсионер (11,11%).

Заболяемостта в селата е по –висока 11,94 %ооо (7 болни), в сравнение с градовете – 3,91%ооо (2 болни). Болните са от 6 населени места на 4 общини.

Основното средство за предпазване от туберкулоза е **задължителната активна имунизация** на населението с БЦЖ ваксина, която се поставя на всяко здраво новородено дете от 48-я час след раждането. Реимунизация се извършва на 7 - годишна възраст, но само след отрицателна проба Манту.

През 2021 г. в Разградска област е постигнат добър имунизационен обхват на подлежащите контингенти както следва:

Имунизация с ваксина БЦЖ е извършена на 99,25% от новородените. Необхванати са 0,75% (2 бебета) поради временни медицински противопоказания.

Проверените бебета за белег след имунизация на 7 - 10 месечна възраст са 99,42% (непроверени са 4 бебета, от които 2 поради временни мед. противопоказания и 2 по други причини).

С реимунизация на 7 год. против туберкулоза са обхванати 88,07% от подлежащите. Необхванати са 124 деца: 37 поради временни противопоказания и 80 поради миграция и 7 по други причини. Анализът на туберкулиновата алергия на учениците при тестване с проба Манту показва, че относителния дял на децата с (-) проба Манту на 7 год. е 31,15% и се вгражда в средните показатели за страната през последните години

Профилактичните мерки включват още:

- ✓ Поддържане на естествените съпротивителни сили на организма, чрез пълноценно хранене, богато на белтъчини и витамини;
- ✓ Поддържане на добра лична и обществена хигиена;
- ✓ Осигуряване на оптимални условия на почивка и добър двигателен режим;
- ✓ Консумиране само на хранителни продукти (месо, мляко и яйца), преминали ветеринарно-санитарен контрол.

Днес туберкулозата е лечимо заболяване, стига да бъде открита навреме и да бъде проведено качествено лечение, съобразено с международните стандарти. При установен случай на заболяване в семейството, всички членове на домакинството трябва задължително да се консултират с лекар, с оглед ограничаване разпространението на инфекцията.

В България диагностиката, лечението и профилактиката ѝ са безплатни за всички, които се нуждаят, независимо от техния здравноосигурителен статус.

Подробна информация за заболяването може да намерите и на [сайта на МЗ](#)